

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Novodobé závislosti.

Autor práce: Kamila Chládková

Obor studia: SCHP

Posudek vypracoval: dr. Ján Mišovič, CSc.

Datum: 14. 04. 2023

Autorka orientovala svojí práci na téma novodobých závislostí, jež se stává stále aktuálnější. V rámci čtyř kapitol se postupně zabývá obecnou charakteristikou závislostí, podstatou novodobých nelátkových závislostí, konkrétními příznaky závislostí spojenými s moderními komunikačními technologiemi a empirickými poznatky o vztahu žáků základní školy k těmto technologiím. Cílem bylo zjistit míru ovlivnění dětí na základní škole internetem a mobilními telefony.

Teoretická část začíná ilustrací blízkosti behaviorálních závislostí a závislosti na návykových látkách. Na základě rozboru psychologického základu závislosti potvrdila poznatek, že vznik závislosti je podmíněný některými společnými osobnostními charakteristikami na biologické, psychologické a sociální úrovni. V současné době se na závislost pohlíží jako na nemoc, ovšem její identifikace na první pohled je prakticky nemožná.

Zvláštními typy závislostí na informačních a komunikačních technologiích je závislostní chování na internetu označované jako netolismus, s jeho různými variantami a závislost na mobilním telefonu nazvaná nomofobií. Obě formy závislosti mají dopady zejména v oblasti zdraví a mezilidských vztahů závislého jedince.

Výsledky týkající se využívání internetu a mobilního telefonu, získané mezi žáky prvního a druhého stupně naznačují zárodečné projevy závislostí už u těchto věkových skupin. Údaj o využívání mobilního telefonu jako nejčastějšího komunikačního přístroje dnes už není překvapivý. Zajímavý je ale 25 procentní rozdíl mezi vlastnictvím mobilního telefonu ve čtvrté a v osmé třídě. Předpokládáný, ale přesto poutající pozornost je nárůst počtu hodin spojených s využíváním mobilního telefonu se stoupajícím věkem. Data rovněž ilustrují častější využívání internetu ze strany dívek, než chlapců. Za pozornost stojí i to, že jen 40 % žáků čtvrtých tříd má od rodičů stanovený časový limit pro využívání internetu. Stejně tak, že pětina žáků čtvrtých tříd pociťuje zhoršenou náladu při odpojení od internetu.

Autorka dokumentovala, že novodobé nelátkové závislosti souvisí s nadměrným využíváním současných informačních a komunikačních technologií a přiblížila, že tento typ závislostí může mít svojí zárodečnou podobu už i u žáků základní školy. Cíl práce byl naplněný, proto ji doporučuji k obhajobě se známkou výborně.

Ján Mišovič